

Otto-oikeuden käyttäminen asiassa Sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteet 1.7.2023 alkaen (HYVA 5.6.2023 § 33)

KH 14.08.2023 § 128

642/02.05.00.00/2022

Lisätiedot:

liikuntapalvelukoordinaattori Nina Allenius, puh. 050 411 0932
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 92 §:n ja kaupungin hallintosäännön 24 §:n perusteella kaupunginhallitus voi ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi asiassa, joka on kuntalain nojalla siirretty kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää mm. kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

Otto-oikeuden käyttäminen merkitsee sitä, että alemman viranomaisen käsittelemä asia siirtyy kokonaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, joka voi asiassa tehdä uuden päätöksen, pysyttää, kumota tai muuttaa aiemman päätöksen tai palauttaa asian alemman viranomaisen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja on kaupunginhallituksen kokouksessa 12.6.2023 ilmoittanut ottavansa kuntalain 92 §:n nojalla kaupunginhallituksen käsiteltäväksi hyvinvointivaliokunnan 5.6.2023 § 33 käsittelemän asian, joka koskee sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteita (KH 12.6.2023 § 99).

Hyvinvointivaliokunta on edellä mainitussa asiassa päättänyt, että sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteet pidetään aikaisemman päätöksen mukaisina, eikä esitettyjä muutoksia siten hyväksytty. Valiokunnalle oli esitetty, että sivistystoimen hallinnoimien tilojen voimassa oleviin vuokrausperiaatteisiin lisättäisiin uusi kohta koskien alkoholin käyttöä.

Sivistystoimen hallinnoimien tilojen ensisijainen tarkoitus on palvella sivistystoimen ydintoimintojen palvelutoimintaa (oma toiminta tai ulkoistettu toiminta) sekä kaupungin muiden toimialojen palvelutoimintaa. Sivistystoimen hallinnoimiin tiloihin on investoitu merkittävästi pääomaa. Sivistystoimen tavoitteena on tarjota hallinnoimansa tilat olemassa olevien tilojen ja tulevien tilainvestointien osalta mahdollisimman tehokkaaseen ja laajaan käyttöön niiden tilojen osalta, jotka soveltuvat myös ydintoiminnan ulkopuoliseen toimintaan.

Sivistystoimessa on vuodesta 2016 alkaen ollut toimielimen vahvistamat vuokrausperiaatteet, jotka koskevat sivistystoimen hallinnoimia tiloja. Vuokrausperiaatteet sovelletaan sekä silloin kun myönnetään eri toimijoille käyttövuoroja, että silloin kun vuokrataan juhlatiloja ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten. Vuokrausperiaatteita ei sovelleta kaupungin omaan toimintaan.

Hyvinvointivaliokunnalle esitettiin, että vuokrausperiaatteissa määriteltäisiin milloin alkoholin käyttö ulkopuolisille vuokratuissa tiloissa olisi sallittua (mm. illallisjuhlan yhteydessä Villa Junghansissa, Vallmogårdissa, Uudessa Paviljongissa, Villa Frosteruksessa ja Kasavuoren koulukeskuksen monitoimitilassa), mikä vastaa

nykyistä käytäntöä. Lisäksi vuokrausperiaatteissa määriteltäisiin milloin alkoholin käyttö ei olisi sallittua, eli liikuntapaikoissa, kouluissa ja päiväkodeissa sekä nuorisotalossa.

Muutokset on merkitty vihreällä fontilla **liitteenä** oleviin vuokrausperiaatteisiin.

Ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain (523/2015) 5 §:n mukaan kunnan (toimielimen) tehtävänä on mm. esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia hallinnossaan, kunnassa erityisesti sivistys-, liikunta- ja nuorisotoimissa sekä elinkeinotoimissa.

Valtuusto hyväksyi ehkäisevän päihdetyön ohjelman 2018–2022 kokouksessaan 15.10.2018 (§ 43). Hyvinvointialueuudistuksen myötä hyvinvointivaliokunta toimii kaupungissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoivana toimielimenä, mihin tehtäväkenttään kuuluu myös ehkäisevä päihdetyö. Kaupungille on valmisteltu vastaava ohjelma ehkäisevästä päihdetyöstä vuosille 2023–2025, joka on siirtymäaikaa koskeva päivitys käynnissä olevalle valtuustokaudelle. Seuraavalle valtuustokaudelle tehdään uusi suunnitelma yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Kauniaisten kaupungin ehkäisevän päihdetyön ohjelma vuosille 2023–2025 on parasta aikaa lausunnolla ja tarkoitus on viedä se valtuuston hyväksyttäväksi vielä syksyn 2023 aikana.

Sekä aiemman että valmisteilla olevan ohjelman mukaan:

Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan lakisäätteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholi-, huumausaine- ja rahapelihaittojen sekä tupakoinnin vähentämisen ja sen kohteena on koko väestö. Haittoja ehkäistään vähentämällä sekä kysyntää, että saatavuutta hyödyntäen tieteelliseen näyttöön perustuvia menetelmiä ja hyviä käytäntöjä.

Lisäksi ohjelman liitteessä 2 on määritelty ehkäisevän päihdetyön käytänteet Kauniaisissa:

Myös kunnan ja järjestöjen liikuntatoiminnalla on tärkeä rooli kaikenikäisten asukkaiden päihteettömän vapaa-ajan edistäjänä. Liikuntaharrastusten annettavaan elintapaohjaukseen voidaan luontevasti sisällyttää myös haittojen ehkäisy, eritoten alkoholin riskikäytön, tupakkatuotteiden ja dopingaineiden käytön osalta. Päihteetön pelikenttä- toimintamalli ohjaa niin seuroissa toimivia aikuisia kuin lapsia ja nuoria luomaan yhteiset päihteiden käyttöä koskevat pelisäännöt sekä toimintatavat varhaiseen puuttumiseen. Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet linjaavat muun muassa urheiluyhteisön suhtautumista päihteiden käyttöön ja ongelmalliseen pelaamiseen.

Ja:

Vapaa-ajan yhteisöissä on mahdollisuuksia paitsi varhaisen tunnistamisen ja tuen tehostamiseen niin myös haittojen ehkäisyn ja päihteettömyyden tukemiseen, kun otetaan käyttöön tätä tukevia toimintakäytäntöjä kilpailutettaessa palveluita, sovittaessa järjestöavustusten kriteerietä tai tilojen ja tilaisuuksien sponsoroinnista tai pelisäännöistä. Olennaista on päästää kuntalaiset ja palveluiden käyttäjät ideoimaan myös päihteetöntä vapaa-ajantoimintaa erityisryhmät huomioiden. Liikunta- ja urheiluseuroissa olisi puolestaan aktiivisesti toimittava päihdehaittoja ehkäisten.

Ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018–2022 ja luonnos ohjelmaksi 2023–2025 ovat **oheismateriaalina**.

Yllä mainitut huomioiden olisi ristiriitaista sallia alkoholin käyttö, tarjoilu tai myynti liikuntapaikoilla, päiväkodeissa, kouluissa sekä nuorisotalolla. Kieltämistä tukee myös se, että mm. nuorisotalot koko pääkaupunkiseudulla ovat päihhteettömiä.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää kumoten hyvinvointivaliokunnan päätöksen 5.6.2023 § 33 lisätä sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteisiin esitetyt liitteestä ilmenevät muutokset ja siten hyväksyä liitteenä olevat uudet vuokrausperiaatteet. Periaatteet astuvat voimaan 1.9.2023.

.....

Keskustelun aikana jäsen Mikko J. Salminen varapuheenjohtaja Lauri Ant-Wuorisen kannattamana teki vastaehdotuksen. Sen mukaan vuokrausperiaatteet hyväksyttäisiin hyvinvointivaliokunnan 5.6.2023 § 33 tekemän päätöksen sisältöisinä.

Myös jäsen Johan Johansson teki vastaehdotuksen, joka erosi päätösehdotuksesta siten, että liitteen luvussa 8 (sivu 5). ”Alkoholin käyttö” luettelosta niistä tiloista, joissa alkoholin käyttö ei ole sallittua, poistettaisiin liikuntapaikat. Ehdotus raukesi kannatuksen puutteessa.

Suoritettussa äänestyksessä, jossa pohjaehdotusta kannattavat äänestivät "jaa" ja Salmisen vastaehdotusta kannattavat äänestivät "ei", vastaehdotus voitti äänin 4–3 (Ei - Ant-Wuorinen, Johansson, Rintamäki-Ovaska, Salminen; Jaa - Kiesiläinen, Rehn-Kivi, Waselius).

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteet saman sisältöisinä kuin hyvinvointivaliokunta päätöksellään 5.6.2023 § 33. Periaatteet tulevat voimaan 1.9.2023.

Liitteet:

Sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteet, hyväksytty 14.8.2023
Sivistystoimen hallinnoimien tilojen vuokrausperiaatteet, esityslistalla ollut versio

Oheismateriaali:

Ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018–2022 ja luonnos ohjelmaksi 2023–2025